

побачити вражаючу картину зради свого батька та його подальші погрози.

Прийом ретроспекції допоміг головній героїні проаналізувати деякі події та ситуації, які вона раніше не розуміла. Через це у неї змінились погляди та ставлення до них. Так, Вероніка змогла зрозуміти, які складнощі та проблеми вона не помічала у своїй родині, будучи дитиною: «Я поняття не имела, что она может быть чем-то недовольна. По крайней мере, сейчас. Тем, что она работает в детском театре я, помню, страшно гордилась» [1, с. 83].

Отже, прийом ретроспекції в романі Ірен Роздобудько «Якби» активно використовується упродовж усього твору. Головна героїня знаходиться у двох вимірах – минулому та теперішньому часі. Вона постійно повертається до свого минулого, намагається знайти зв'язки певних подій та явищ, проаналізувати їх. Більше того, в романі застосовується прийом містифікації, тому що поринаючи у свої спогади, героїня змогла змінити події у її сучасному житті і, таким чином подолати свою хворобу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дорошенко Є. О. Ретроспекція та її роль у романі Дена Брауна «Код да Вінчі» / Є. О. Дорошенко // Актуальні питання філології та методології: збірник наукових праць магістрантів / за ред. В. В. Герман. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. – С. 264-270.

2. Роздобудько И. В. Если бы / Ирэн Витальевна Роздобудько ; пер. с укр. О. Синюгиной ; пред. Т. Вергелес // Лицей послушных жен: романы / – Харьков: Книжный Клуб «Клуб Семейного Досуга» ; Белгород : ООО «Книжный клуб “Клуб семейного досуга”», 2013. – С. 7-218.

Дмитро Євсіков,

студент 4 курсу

факультету філології та соціальних комунікацій

Наук. керівник: **Г. О. Александрова**, к.філол.н., доцент (БДПУ)

РОЗКРИТТЯ ДИТЯЧОЇ ПСИХОЛОГІЇ В ПОВІСТІ «ТОМ СОЙЄР» МАРКА ТВЕНА

Марк Твен (Mark Twain), справжнє ім'я Семюель Ленгхорн Клеменс (Samuel Langhorne Clemens) (1835–1910) – видатний гуморист, сатирик, публіцист, видавець і письменник, який зробив величезний внесок у розвиток американської та світової літератур. Багато в чому пов'язаний він із ходом розвитку своєї країни, її національними особливостями та соціальними протиріччями, і цей глибокий зв'язок відчутно проходить і в усій його творчості, і в особистій долі.

Ще декілька років назад до теми дитинства у творчості Марка Твена зверталися досить часто. Її вивченням займалися такі відомі дослідники, як П. Балдицин, Л. Бекерська, М. Боброва, В. Горяєв, А. Зверев, Л. Паламарчук, О. Тараненко. Вони широко розглядали образи дітей, їх внутрішній світ, взаємини з дорослими. Однак у сучасному літературознавстві ця тема представлена не досить широко. Проблематика і тематика, розкрита

Марком Твеном у дитячих книгах, є основоположними для вивчення літератури у сучасному світі. На сьогодні як до проблеми дослідження теоретичних засад роману виховання, так і до розгляду світу дитинства у творчості Марка Твена звертаються набагато менше, що і визначає актуальність даної роботи.

Мета роботи – дослідити дитячу психологію у творчості Марка Твена на прикладі повісті «Пригоди Тома Соєра». Для реалізації поставленої мети використано системний, історико-літературний та аналітичний методи.

Тема дитинства, одна з ключових тем творчості Марка Твена, народжується з глибини його ностальгічних переживань. На другому етапі своєї творчості Марк Твен починає переосмислювати теоретичні принципи американської демократії. Він уже відчуває настрої невиразної тривоги й потребу у відомій переоцінці цінностей. Для Твена повернення до дитинства було чимось незмірно більш значущим, ніж поступка духу часу. Його книги про дітей давали органічне вираження глибинним тенденціям його творчості, що проявилися вже на самому ранньому його етапі.

Повість «Пригоди Тома Соєра» (“The Adventures of Tom Sawyer”) – це спогади про власне дитинство, про те, що назавжди збереглося в серці. Написана 1876 року, вона одразу принесла письменникові визнання численних читачів: діти впізнавали в героєві себе, полюбили його за багату уяву, вміння захопити інших своїми мріями й іграми, за вірність у дружбі, щирість почуттів, благородство душі.

Твір «Пригоди Тома Соєра», не дивлячись на наявність невігаданих, життєвих фактів, зовсім не автобіографічний. Користуючись спогадами про своє дитинство, Марк Твен створив заворожуючу пригодницьку книгу, дія в якій розвивається на добре знайомому йому соціальному і побутовому фоні. За допомогою своїх маленьких героїв Твен прагнув «розчаклувати» дійсність; повернути речам їх живе буття, зняти з них неживий покрив мертвих уявлень. Показуючи американську дійсність крізь свіже дитяче сприйняття, Твен розкривав штучність, умовність, протиприродність тих відносин, які панували у «демократичній» Америці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алиев А. В. Особенности творческой эволюции Марка Твена / А. В. Алиев. – Л. : Прогресс, 1975. – 188с.
2. Балдицын П. В. Творчество Марка Твена и национальный характер американской литературы / Павел Вячеславович Балдицын. – М. : [ВК], 2004. – 299 с.
3. Мишина Л. А. Принцип изображения ребёнка в повестях Марка Твена / Л. А. Мишина. – Д. : Зоря, 1978. – 110 с.